



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2004

Αριθ.Πρωτ. 1185/δ.α.μ.ε. 7

Προς

Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας

Διεύθυνση Οργάνωσης-Νομοθεσίας

Τμήμα 3^ο Νομικών Υποθέσεων

Σε απάντηση του αριθ.πρωτ.2509/8/7-δ'16-3-2004 εγγράφου σας, με το οποίο διατυπώνεται το ερώτημα «εάν η εισπραξη, από οδηγούς επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, κομίστρου μεγαλύτερου του επιτρεπόμενου, από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, ή η επέμβαση με οποιονδήποτε τρόπο στο μηχανισμό ενδείξεως της αξίας της διαδρομής, με σκοπό την αλλοίωση των ενδείξεων αυτού, για να καταστεί δυνατή η πλασματική αύξηση του εκεί αναγραφόμενου ποσού και η εισπραξή του, αποτελούν ποινικά κολάσιμες πράξεις. Σε θετική περίπτωση, βάσει ποίων διατάξεων πρέπει να βεβαιώνονται οι σχετικές παραβάσεις, και ποιά είναι η νομικά ορθή διαδικασία, που πρέπει να ακολουθείται από τις Αστυνομικές Υπηρεσίες, για την ανακάλυψη και παραπομπή των υπαιτίων στη δικαιοσύνη;», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα :

1. Με το ενδέκατο άρθρο της παρ.3 του ν.3082/2002 καταργήθηκε το εδάφιο ζ' του άρθρου 50 του ν.2963/2001 και επαναφέρθηκε έτσι σε ισχύ το άρθρο 18 ν.1903/1990, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ.8 του άρθρου 44 ν.2963/2001, το οποίο στην παρ.2 ορίζει ποινή φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών τουλάχιστον, για τους οδηγούς επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσεως, οι οποίοι εισπράττουν κόμιστρο μεγαλύτερο από το επιτρεπόμενο, από τις ισχύουσες κάθε φορά

διατάξεις ή επεμβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο στο μηχανισμό ενδείξεως της αξίας της διαδρομής (ταξίμετρο), με σκοπό την αλλοίωση των ενδείξεων αυτού.

2. α) Στην παρ.1 του άρθρου 15 του νεότερου ν.3109/2003, ο οποίος αναφέρεται «σε ρύθμιση θεμάτων επιβατηγών δημόσιας χρήσεως αυτοκινήτων και άλλων διατάξεων», ορίζονται οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις των οδηγών επιβατηγών δημόσιας χρήσεως αυτοκινήτων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η απαγόρευση εισπράξεως απ'αυτούς κομίστρου πέραν του νομίμου, ενώ στην παρ.2 του ίδιου άρθρου και νόμου ορίζονται οι κυρώσεις, για τους παραβάτες της πρώτης παραγράφου, σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που προβλέπεται από το άρθρο 20 του ίδιου αυτού νόμου, διοικητικό πρόστιμο από 300 ευρώ έως 1.000 ευρώ.

β) Στο άρθρο 26 παρ.1 του ίδιου επίσης παραπάνω νόμου ορίζεται ότι «Από της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται 1) Κάθε είδους διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά όσα θέματα ρυθμίζονται σ'αυτόν».

γ) Από το περιεχόμενο των διατάξεων αυτών και πιο ειδικότερα της τελευταίας, στην καταργητική δύναμη της οποίας δεν προβλέπεται καμία εξαίρεση, για όσα θέματα ρυθμίζονται από το νόμο αυτό, κατά λογική συνέπεια συνάγεται, ότι με το νεότερο αυτό νόμο 3109/2003 καταργήθησαν και οι προβλεπόμενες από το προαναφερθέν άρθρο 18 παρ.2 ν.1903/1990 ποινικές κυρώσεις, αναφορικά με την είσπραξη κομίστρου μεγαλύτερου του επιτρεπόμενου από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, από τους οδηγούς επιβατηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσεως και από της ισχύος αυτού οι παραβάτες της πιο πάνω περιπτώσεις τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο. Άλλωστε και στην με χρονολογία 14-10-2002 Εισηγητική Έκθεση, ως προς το άρθρο 15 του ως άνω ν.3109/2003 αναφέρεται ότι, Προβλέπονται αυστηρές διοικητικές κυρώσεις στους οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων που διαπράττουν παραβάσεις που αφορούν την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών προς τον πολίτη και αφορούν ...είσπραξη κομίστρου πέραν του νομίμου, πράγμα το οποίο ενισχύει την πιο πάνω άποψη, ότι δηλαδή καταργήθησαν οι

προβλεπόμενες στο άρθρο 18 παρ.2 ν.1903/1990 ποινικές κυρώσεις για την περίπτωση αυτή. Το διοικητικό βέβαια πρόστιμο θα μπορούσε να επιβάλλεται παράλληλα προς τις ποινικές κυρώσεις του άρθρου 18 παρ.2 ν.1903/1990, εάν ο νομοθέτης προέβλεπε εξαίρεσή του στην κατάργησή του στην προαναφερθείσα διάταξη του πιο πάνω άρθρου 26 ν.3109/2003 (Π.ρ.β.λ. επί σχετικού θέματος Ολ. Α.Π. 1365/1984, Π.Χ. ΛΕ/370).

δ) Η κατάργηση όμως αυτή της ειδικής διατάξεως του άρθρου 18 παρ.2 ν.1903/1990, ως προς την ως άνω περίπτωση, έχει ως συνέπεια να δύναται να εφαρμοσθεί, παράλληλα με τις διατάξεις του άρθρου 15 και 20 ν.3109/2003, που προβλέπουν στην περίπτωση αυτή, όπως προαναφέρθηκε διοικητικό πρόστιμο, η γενική διάταξη του άρθρου 386 παρ.1, συνδ.387 Π.Κ., όταν εξυπακούεται προκύπτουν περιστατικά με τα οποία πληρούται η νομοτυπική μορφή του εγκλήματος της απάτης.

Με βάση όλα αυτά, σε περίπτωση που υποβάλλεται από τον παθόντα έγκληση, για είσπραξη κομίστρου απ'αυτόν πέραν του νομίμου, από οδηγό επιβατηγού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσεως, ή διαπιστώνεται τέτοια παράβαση από Αστυνομικά Όργανα, θα διαβιβάζονται τα σχετικά έγγραφα στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ο οποίος και θα ενεργεί τα περαιτέρω νόμιμα.

Παράλληλα βέβαια θα διαβιβάζονται αντίγραφα των εγγράφων αυτών στο Πειθαρχικό Συμβούλιο της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

3. Αναφορικά με την απαγόρευση επέμβασης με οποιονδήποτε τρόπο στο μηχανισμό ενδείξεως της αξίας της διαδρομής (ταξίμετρο) στα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, με την οποία καθίσταται πλασματική αύξηση του εκεί αναγραφόμενου χρηματικού ποσού, η οποία προβλέπεται και τιμωρείται ποινικά από την προαναφερθείσα διάταξη της παρ.2 του άρθρου 18 του ν.1903/1990, η οποία εμφανίζει και μεγαλύτερη εγκληματική απαξία, σε σχέση με την καταργηθείσα, αυτή εφόσον δεν είναι αντίθετη με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου 3109/2003 και δεν ρυθμίζεται επί πλέον σ'αυτόν διαφορετικά δεν έχει καταργηθεί και εξακολουθεί να ισχύει.

4. Με το άρθρο 241 Κ.Π.Δ. καθιερώνεται η θεμελιώδης αρχή της έγγραφης διαδικασίας, που πρακτικά σημαίνει ότι για κάθε ανακριτική πράξη,

στην οποία συμπεριλαμβάνεται εκτός των άλλων, η λήψη μαρτυρικής κατάθεσης, η διενέργεια έρευνας (σωματικής, χώρου), πρέπει να συντάσσεται σχετική έκθεση, όπως αναφέρεται στο εδ. τελευταίο του πιο πάνω άρθρου, η οποία πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους σύνταξης εκθέσεων που καθορίζονται στα άρθρα 148-151 Κ.Π.Δ. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 244 εδ.α' Κ.Π.Δ., για τα πλημμελήματα αρμοδιότητας Μονομελούς Πλημμελειοδικείου η προανάκριση δεν είναι αναγκαία και ως εκ τούτου στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από Αστυνομικά Όργανα ή καταγγέλλεται παράβαση αρμοδιότητας αυτού, όπως είναι και η παράβαση του προαναφερθέντος άρθρου 18 παρ.2 ν.1903/1990, αρκεί η σύνταξη σχετικής έκθεσης για τη λήψη μαρτυρικής κατάθεσης του Αστυνομικού που προέβη στην ανακάλυψη της συγκεκριμένης εγκληματικής πράξης. Η οποία ανακάλυψη μπορεί να επιτευχθεί με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, όπως μεταξύ των άλλων είναι η διενέργεια νόμιμης έρευνας, η αυτοψία, η καταγγελία στην αρμόδια αρχή (άρθρα 42, 46, 180-182, 253, 275 Κ.Π.Δ.). Αυτονόητο είναι, ότι, αν ο δράστης του πιο πάνω εγκλήματος συλληφθεί επ'αυτοφώρω να διαπράττει το έγκλημα αυτό (άρθρο 242 Κ.Π.Δ.), θα εφαρμοσθούν και τα οριζόμενα από τα άρθρα 417 επ. Κ.Π.Δ.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου



Χρήστος Γ. Σιδέρης

Λ.Γ.